

Samenvatting

Het college heeft op besloten om aan de raad voor te stellen om kennis te nemen van de jaarrekening HCL 2023 en om daarnaast ten aanzien van de ontwerpbegroting HCL 2025 geen zienswijze in te dienen.

Beslispunten

Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met beslispunten:

1. Geen gebruik maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling HCL.
2. De voorlopige jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling HCL voor kennisgeving aannemen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 5 juni 2024:

Conform.

1. Aanleiding

De gemeente Maastricht neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling HCL (GR HCL). Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd Historisch Centrum Limburg.

In overeenstemming met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen heeft het dagelijks bestuur van de GR HCL de ontwerpbegroting 2025, voordat deze door het algemeen bestuur wordt vastgesteld, aan de gemeenteraad gestuurd, zodat deze hierover zijn zienswijze naar voren kan brengen.

Vervolgens heeft het bestuur de jaarrekening HCL 2023 ter inzage aan de gemeenteraad gestuurd, zodat deze hierover eventueel opmerkingen naar voren brengen.

2. Context

Het Rijksarchief en het Gemeentearchief Maastricht zijn sinds 2004 opgegaan in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum (RHCL). Per 1 januari 2020 is de gemeente Heerlen toegetreden tot de GR. Dit heeft geleid tot een nieuwe gemeenschappelijke regeling met als naam Historisch Centrum Limburg (HCL). Namens de gemeenten hebben de wethouders Fokke en Bastiaens zitting in het bestuur van het HCL. Op structurele basis vindt er overleg plaats tussen medewerkers van de gemeente Maastricht en het HCL.

In artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat, voordat de begroting door het algemeen bestuur wordt vastgesteld, de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten wordt voorgelegd en de raden hierover hun zienswijze naar voren kunnen brengen. In de wet is voorts geregeld dat de ontwerpbegroting door het deelnemende gemeentebestuur voor een ieder ter inzage wordt gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar wordt gesteld.

Ingevolge het bepaalde in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

3. Gewenste situatie

Ook in 2024 blijft de gemeenschappelijke regeling HCL van kracht voor de drie aangesloten partners, te weten het Rijk, de gemeente Maastricht en de gemeente Heerlen. Het Rijk zal in 2024 en 2025 nog aangesloten blijven bij de GR HCL. Naar alle waarschijnlijkheid zal met ingang van 01-01-2026 het Rijk uit de GR HCL treden, op hetzelfde moment als de nieuwe Archiefwet van kracht wordt. De Rijksoverheid (het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen) zal in de vorm van een delegatiebesluit de wettelijke taak voor het beheer van de Rijkscollectie in Limburg overdragen naar de GR HCL. De uitwerking hiervan krijgt verder vorm in 2024 en 2025. Hiermee wordt een waarborg afgegeven dat de Rijkscollectie Limburg bij de GR HCL in beheer blijft en een volledig dekkende financiële voortzetting kent naar de toekomst.

De beoogde uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling per 01-01-2026 heeft als gevolg dat er door de GR HCL wordt ingezet op een structurelere samenwerking met de regionale partners. Hiervoor wordt een nieuw model ontwikkeld en wordt aan andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid geboden om aan te sluiten bij de GR HCL. Om als GR HCL toekomstbestendig te blijven, dient de bedrijfsvoering te worden aangepast met het oog op de ontwikkelingen.

Aan het HCL zijn door de Rijksoverheid en de gemeenten Maastricht en Heerlen diverse werkzaamheden, taken en bevoegdheden op het terrein van archiefbeheer en cultuurhistorie overgedragen. Deze werkzaamheden zullen voor 2025 niet wezenlijk veranderen en blijven plaatsvinden op de archiefbewaarplaatsen van het HCL in Maastricht en Heerlen.

In 2023 is het gemeentearchief Heerlen in zowel het beleid als de organisatie van het HCL geïntegreerd. De Christus Koningkerk (CKK) in Heerlen is als nieuwe archiefbewaarplaats officieel geopend en in gebruik genomen.

De focus voor 2025 en verder ligt naast het ontwikkelen van deskundig beheer en opslag van digitale archiefbescheiden en het optimaliseren van digitale dienstverlening aan publiek en overheid, ook op een sterke ontwikkeling van de eigen bedrijfsvoering. De interne bedrijfsvoering moet niet alleen worden aangepast op de nieuwe beoogde situatie met ingang van 01-01-2026 maar ook op het interne beheer om zo toekomstgericht door te kunnen ontwikkelen.

Om voor te sorteren op de benodigde ontwikkelingen heeft het HCL een nulmeting gedaan om vanuit die gedachtegang ook haar interne bedrijfsvoering toekomstbesteding te kunnen ontwikkelen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Volgens de huidige verwachtingen treedt de nieuwe Archiefwet met ingang van 01-01-2026 in werking. De nieuwe Archiefwet bevat enkele ingrijpende wijzigingen. Zo wordt het begrip duurzame archiefplaats verruimd waardoor het mogelijk wordt om meerdere archiefplaatsen aan te wijzen dan een enkel e-depot. De wettelijke overbrengingstermijn naar de archiefbewaarplaats wordt verkort van twintig naar tien jaar.

Vanuit de gemeente Maastricht is er behoefte om in gesprek te blijven met het HCL vanwege een aantal redenen. Ten eerste om aan te sluiten op een e-depot omdat we steeds meer digitaal werken. Ten tweede om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen die nu spelen rondom de nieuwe Archiefwet en de consequenties die dit voor de samenwerking HCL – gemeente Maastricht met zich meebrengt. Ten derde om ook de ontwikkelingen op het gebied van de interne bedrijfsvoering te blijven volgen. Het gesprek wordt op regelmatige basis gevoerd en zal tijd kosten van het huidige personeel.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Met het in werking treden van de nieuwe archiefwet, wordt ook de ontwikkeling op het gebied van het e-depot nog belangrijker voor de gemeente Maastricht. Ons huidig fundament moet de aansluiting op een e-depot ondersteunen: van de benodigde applicaties tot de regels en afspraken om later op een juiste wijze de informatie over te kunnen brengen.

8. Financiën

Zie raadsvoorstel

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing

11. Voorstel

Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met beslispunten:

1. Geen gebruik maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling HCL.
2. De voorlopige jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling HCL voor kennisgeving aannemen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam wordt van het raadsbesluit in kennis gesteld. Het dagelijks bestuur voegt de eventuele zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Na vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting 2025 vóór 15 september 2024 aan gedeputeerde staten en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam stelt de jaarrekening 2023 vast, waarna het dagelijks bestuur deze vóór 15 juli 2024 aan gedeputeerde staten zendt.

Vanuit de gemeente zal het Strategisch Informatie Overleg (SIO) weer vorm worden gegeven, een overleg op strategisch niveau tussen HCL en de gemeente Maastricht. Volgens de huidige verwachtingen treedt de nieuwe Archiefwet met ingang van 01-01-2026 in werking. De nieuwe Archiefwet bevat enkele ingrijpende wijzigingen. Zo wordt het begrip duurzame archiefplaats verruimd waardoor het mogelijk wordt om meerdere archiefplaatsen aan te wijzen dan een enkel e-depot. De wettelijke overbrengingstermijn naar de archiefbewaarplaats wordt verkort van twintig naar tien jaar. Vanuit de gemeente Maastricht is er behoefte om in gesprek te blijven met het HCL vanwege een aantal redenen. Ten eerste om aan te sluiten op een e-depot omdat we steeds meer digitaal werken. Ten tweede om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen die nu spelen rondom de nieuwe Archiefwet en de consequenties die dit voor de samenwerking HCL – gemeente Maastricht met zich meebrengt. Ten derde om ook de ontwikkelingen op het gebied van de interne bedrijfsvoering te blijven volgen.